

Na osnovu člana 36., stav 1., tačka 1.17, kao i člana 65., stavovi 1. i 2. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, člana 4., stav 1., tačka 1.1, člana 8., stav 1., tačka 1.1 i stav 2., tačka 2.3, Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu, člana 3., stavovi 1. i 2. Uredbe o izveštavanju nebankarskih finansijskih institucija, kao i člana 17., stav 1. Uredbe o izdavanju elektronskog novca, Izvršni odbor Centralne banke Republike Kosovo, na sastanku održanom 12. novembra 2020. godine, usvojio je ovo:

UPUTSTVO O IZVEŠTAVANJU INSTRUMENATA PLAĆANJA ELEKTRONSKIM NOVCEM

Član 1. Svrha i delokrug

1. Svrha ovog uputstva je da utvrdi oblike izveštavanja nebankarskih finansijskih institucija (NBFI), koje je Centralna banka Republike Kosovo (CBK) registrovala za vršenje aktivnosti izdavanja elektronskog novca.
2. Ovo uputstvo se odnosi na NBFI (izveštavajući subjekti) ovlašćeni od CBK-a za izdavanje elektronskog novca.

Član 2- Period izveštavanja

3. Period za koji se izveštava uključuje datume od 1. do poslednjeg datuma svakog meseca.
4. Izveštavanje se vrši putem tabela kao u Prilogu br. 1 ovog uputstva, prema Tabelama od 1 do 6, koje se izveštavaju za svaki mesec, najkasnije do 15. u narednom mesecu.
5. Jedinica gde se izveštava je Odeljenje za nadzor i analizu platnih sistema, Departman platnih sistema, Centralna banka Republike Kosovo. Informacija se šalje elektronskim putem u skladu sa obrascima utvrđenim od CBK kroz Prilog br. 1 ovog uputstva, na sledeće adrese:

payment.systems@bqk-kos.org;

fina@bqk-kos.org.

Član 3. **Obaveze za izveštavanje**

1. NBFI ovlašćeni za izdavanje izveštaja o elektronskom novcu izveštavaju u skladu sa rokovima i obrascima utvrđenim u ovom uputstvu.
2. CBK može pregledati ovo uputstvo kad god to smatra potrebnim, konsultujući i obaveštavajući relevantne NBFI-je.
3. Izveštavanje sadrži ukupno šest (6) tabela utvrđenim u Prilogu br. 1 ovog uputstva.

Član 4. **Plaćanje prema instrumentima**

1. Plaćanja prema instrumentima se izveštavaju prema Tabeli br. 1 u okviru Priloga 1 ovog uputstva. U ovoj tabeli se izveštavaju plaćanja sa elektronskim novcem, koje je inicirao vlasnik elektronskog novca (nalogodavac) u korist korisnika. Ove isplate se izveštavaju odvojeno prema:
 - 1.1. elektronsko plaćanje gotovinom putem kartice;
 - 1.2. plaćanje drugim elektronskim novcem.
2. U tabeli se moraju popuniti broj i vrednost uplata, unutar ili izvan zemlje. Tu se uključuju transferi pod istim imenom, ali samo kada se izvršavaju na račune različitih institucija za elektronski novac. U ovoj tabeli, za NBFI elektronskog novca koji izdaju elektronski novac karticama, uključena su plaćanja izvršena na fizičkim terminalima (POS), kao i na virtuelnim terminalima (Internet, mobilni telefon).
3. U ovoj tabeli se ne uključuju transakcije u terminalima za punjenje i pražnjenje elektronskog novca. Takođe, u svrhe ovog uputstva, u ovoj tabeli, kao ni u sledećim tabelama, plaćanja koja su otkazana ili vraćene kao rezultat ne povlačenja od strane primaoca u zadatim rokovima, ne bi trebalo da se izvešte kao plaćanja.
4. Izveštavanje se vrši prema valutama u EUR, USD, CHF i ostalim valutama.

Član 5. **Transakcije prema tipu terminala**

1. Transakcije prema vrsti terminala izveštavaju se prema Tabeli br. 2 u Prilogu br. 1 ovog uputstva. Ova tabela uključuje izveštavanje o broju i vrednosti transakcija elektronskog novca u vezi sa:
 - 1.1. Transakcije na terminalima za punjenje i pražnjenje elektronskog novca. Ove transakcije omogućavaju prenos elektronskog novca od izdavaoca do korisnika (vlasnika) i obrnuto. Izdavanje elektronskog novca može se izvršiti putem kartica ili programa i računarske opreme.

- 1.2. Plaćanje elektronskim novcem koje se može izvršiti putem kartica ili računarske opreme i programa.
2. Vrste transakcija koje su izveštene u ovoj tabeli su sledeće:
 - 2.1. Transakcije u terminalima koje je instalirala institucija koja izveštava, elektronskim novcem izdatog od strane institucije koja izveštava;
 - 2.2. Transakcije u terminalima koje je instalirala institucija koja izveštava, elektronskim novcem koje su izdale institucije u inostranstvu;
 - 2.3. Transakcije u terminalima instaliranim u inostranstvu, sa elektronskim novcem koji izdaje institucija koja izveštava; i,
 - 2.4. Transakcije na terminalima koje su u zemlji instalirale druge institucije, elektronskim novcem izdatog od strane institucije koja izveštava.
3. U ovoj tabeli su prikazana samo plaćanja putem kartice izvršena samo na fizičkim terminalima (POS).
4. U svakoj od rubrika, bez obzira na valutu zemlje porekla transakcije, transakcije se izveštavaju u valuti evro.

Član 6. Kartice elektronskog novca

1. Kartice za elektronski novac izveštavaju se prema Tabeli br. 3 u Prilogu 1 ovog uputstva. Kartica sa elektronskim novcem označava karticu koja omogućava transakcije elektronskim novcem. Uključene su kartice u kojima se elektronski novac može direktno čuvati i kartice koje omogućavaju pristup elektronskom novcu čuvanju na računu elektronskog novca.
2. Kartice sa funkcijom elektronskog novca - prijavljaju broj pretplaćenih kartica koje se mogu dopuniti i koristiti u široki spektar svrha na nacionalnom i međunarodnom nivou. U ovoj stavci su takođe prijavljene kartice sa funkcijom elektronskog novca, koje su dopunjene najmanje jednom.
3. U ovoj tabeli se izveštava ukupan broj kartica koje je izdala institucija koja izveštava i koje su bile važeće / aktivne u izveštajnom periodu. Ovde se izveštava o ukupnom broju izdatih kartica klijentima, bez obzira na to koliko se često koriste tokom izveštajnog perioda ili se koriste u zemlji ili inostranstvu. Kartice kojima je istekao rok ili ih klijenti nisu primili (neaktivne) nisu uključene u ovu tabelu. Ovde se uključuju kartice koje izdaje institucija u saradnji sa kompanijama, ako ih ima takvih.
4. Tabelu 3 prate informacije o operatoru kartica koji je izdao izveštač: lokalna kartica (izdata od same institucije bez posredovanja međunarodnog operatora kartice), Visa, MasterCard ili drugi (ostale operatere navodi sama institucija koja izveštava).

Član 7. **Terminali za elektronski novac**

1. Terminali za elektronski novac prijavljeni su prema tabeli br. 4 u dodatku 1 ovog uputstva. Tabela 4 prikazuje ukupan broj operativnih terminala u vlasništvu i / ili instaliranju institucije koja izveštava do kraja izveštajnog perioda.

Ovde se terminali izveštavaju za upotrebu elektronskog novca kao u nastavku:

- 1.1. *Terminali za upotrebu elektronskog novca* – izveštava se ukupan broj terminala koji omogućavaju upotrebu elektronskog novca. Ovi terminali su podeljeni na:
 - 1.1.1. terminali za njihovo dopunjavanje ili skidanje. Ovi terminali omogućavaju prenos elektronskih sredstava od izdavaoca na korisnika.
 - 1.1.2. terminali za obavljanje plaćanja sa elektronskim novcem. Terminali na prodajnih mesta (eng.: point of sale POS) koji omogućavaju prenos elektronskog novca sa kartice na trgovca ili na račun trgovca ili bilo kog drugog korisnika.

Član 8. **Broj računa elektronskog novca**

1. Broj računa elektronskog novca prijavljen je u skladu sa Tabelom 5 u Prilogu 1 ovog uputstva. U ovoj tabeli se izveštava o broju korisničkih računa za upotrebu elektronskog novca. Računi klijenata u funkciji elektronskog novca izveštavaju se odvojeno prema valuti računa u EUR, USD CHF ili drugim valutama.
2. Računi elektronskog novca - su računi na kojima se čuva elektronski novac. Bilans na računu vlasnik računa može koristiti za obavljanje plaćanja i prenos sredstava između računa. Kartice na koje se može direktno staviti elektronski novac nisu izveštene u ovoj kategoriji.

Član 9. **Vrednost u upotrebi elektronskog novca**

1. Vrednost u upotrebi (eng.: outstanding) elektronskog novca elektronskog novca izveštava se prema Tabeli 6 u Prilogu br. 1. U ovoj tabeli se izveštava vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca koji je izdala institucija koja izveštava i koja se čuva na karticama, ličnim računarima, serverima ili mobilnim telefonima.
2. Vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca deli se na:
 - 1.1. Vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca koji se čuva na karticama (ang.: card-based);
 - 1.2. Vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca zasnovanog na računarskim sistemima (eng.: computer-based) - gde se uključuju:

- 2.2.1. Zasnovani na serveru (eng.: software-based): izveštava se vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca čuvanim u proizvodima koji se zasnivaju na programima instaliranim na ličnim računarima i koji omogućavaju prenos elektronskih vrednosti putem telekomunikacionih mreža kao što su na primer internet.
 - 2.2.2. Zasnovano na mreži (eng.: network-based): izveštava se vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca, sa proizvodima koji monetarnu vrednost čuvaju na centralnom serveru. Ova novčana vrednost se koristi za kupovinu na internetu.
 - 2.2.3. Zasnovani na telefonu (eng.: mobile-based): izveštava se vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca gde se novčana vrednost novca čuva na mobilnim telefonima.
2. Vrednost u upotrebi (outstanding) elektronskog novca izveštavaće se kao mesečni prosek.

**Član 10.
Popravna sredstva i civilne kazne**

Povrede ovog uputstva biće predmet merama i kaznama onako kako se predviđa Uredbom o registraciji nebankarskih finansijskih institucija, Uredbom o izdavanju elektronskog novca i Uredbom o izveštavanju nebankarskih finansijskih institucija.

**Član 11.
Prilozi**

Ovo uputstvo sadrži Prilog br. 1 sa obrascima izveštavanja NBFI-a definisanim u Tabelama 1-6.

**Član 12.
Stupanje na snagu**

Ovo uputstvo stupa na snagu 1. decembra 2020. godine.

Fehmi Mehmeti

Predsedavajući Izvršnog odbora

Uputstvo se šalje / saopštava:

- Departman za sisteme plaćanja (DSP) i Departman za spoljne odnose (DSO)
- Institucijama za koje je primenjivo (*da se uputstvo pošalje elektronskim putem od DSP*)
- Široj javnosti (*da se objavi uputstvo na internet stranici CBK-a od DSO*)

Prilog 1 – Obrasci izveštavanja (1/3)

a) Informacije instituciju i izveštajni period.

Naziv NBFI-ja

Izveštavanje za period: [redacted] / [redacted]
mesec godina

Pripremljeno od:

[redacted]
Ime, prezime, br. telefona

Verifikovano od direktora / Rukovodioca:

[redacted]
ime, prezime, br. telefona

[redacted]
Datum

Prilog 1 – Obrasci izveštavanja (2/3)

b) Tabela 1. Plaćanja prema instrumentima

Rubrika	Opis plaćanja prema instrumentu plaćanja	Plaćanje u EVRO		Plaćanje u USD		Plaćanje u CHF		Plaćanje u ostalim valutama	
		Broj	Vrednost	Br	Vrednost	Broj	Vrednost	Broj	Vrednost
I.	Plaćanje elektronskim novcem (1+2) <i>od kojih:</i> 1- plaćanje elektronskim novcem putem kartice 2- plaćanje ostalim elektronskim novcem	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

c) Tabela 2. Transakcije prema tipu terminala

Rubrika	Opis	Transakcije	
		Broj	Vrednost (€)
I	Transakcije terminalima instaliranim od institucije koja izveštava, sa elektronskim novcem izdatim od institucije koja izveštava		
	1-Transakcije za punjenje, dopunu ili povlačenje preostale vrednosti elektronskog novca <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
	2- Plaćanje elektronskim novcem <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
II	Transakcije u terminalima instaliranim od institucije koja izveštava, sa elektronskim novcem izdatim od institucija izvan zemlje		
	1-Transakcije za punjenje, dopunu ili povlačenje preostale vrednosti elektronskog novca <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
	2- Plaćanje elektronskim novcem <i>od kojih:</i> a-me kartela b-me software	0.00	0.00
III	Transakcije terminalima instaliranim izvan zemlje, sa elektronskim Novcem izdatim od institucije koja izveštava		
	1-Transakcije za punjenje, dopunu ili povlačenje preostale vrednosti elektronskog novca <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
	2- Plaćanje elektronskim novcem <i>nga tē cilat:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
IV	Transakcije u terminalima instaliranim u zemlji od ostalih institucija, sa elektronskim novcem izdatim od institucije koja izveštava		
	1-Transakcije za punjenje, dopunu ili povlačenje preostale vrednosti elektronskog novca <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00
	2- Plaćanje elektronskim novcem <i>od kojih:</i> a-sa karticama b-sa software	0.00	0.00

Prilog 1 – Obrasci izveštavanja (3/3)

d) Tabela 3. Kartice elektronskog novca

Rubrika	Broj kartica prema funkcijama/operatorima	Lokalna kartica	VISA	MasterCard	Ostalo	Ukupno
I.	Kartica sa funkcijom elektronskog novca <i>od kojih:</i> - Kartica sa funkcijom elektronskog novca sa dopunom najmanje jednom					

e) Tabela 4. Terminali za elektronski novac

I.	Terminali za upotrebu elektronskog novca (1+2)	0.00
	od kojih:	
	1-terminali za punjenje i pražnjenje elektronskog novca	0.00
	2-terminali za obavljanje plaćanja elektronskim novcem	0.00

f) Tabela 5. Broj računa elektronskog novca

Rubrika	Opis	EUR	USD	CHF	Tjera	Gjithsej
I.	Broj računa elektronskog novca					

g) Tabela 6. Vrednost outstanding elektronskog novca

Rubrika	Opis	Evro	U ostalim valutama
I	Vrednost outstanding elektronskog novca čuvana u proizvodima (1+2)	0.00	0.00
	1. Card- based	0.00	0.00
	2. Computer- based	0.00	0.00
	<i>Od kojih:</i>		
	a) software- based	0.00	0.00
	b) network-based	0.00	0.00
	c) mobile-based	0.00	0.00